

OBSAH

Předmluva	8
1. Výskyt a patogeneze hypertenze (J. Widimský)	10
Prevalence hypertenze	10
Hypertenze — rizikový faktor	11
Patogeneze hypertenze	11
Úloha soli	11
Vliv obezity	15
Alkohol a hypertenze	17
Další dietní vlivy	17
Krevní tlak a věk	18
2. Experimentální hypertenze (J. Zicha, J. Kuneš)	21
3. Humorální faktory v patogenezi arteriální hypertenze (K. Horký)	28
Katecholaminy a sympatický nervový systém	28
Systém renin-angiotensin	32
Hormony kůry nadledvin	35
Vazopresin	37
Kalikrein-kininový systém	37
Prostaglandiny	39
Natriuretický hormon a atriový natriuretický faktor	41
4. Transport iontů přes buněčné membrány a arteriální hypertenze (K. Horký)	45
5. Význam psychosociálního stresu při vzniku a eventuální léčbě hypertenze (Z. Fejfar)	51
6. Genetické a familiární vlivy u esenciální hypertenze (J. Šimon)	58
Agregace hypertenze v rodinách	58
Dvojčecí studie	59
Srovnávání lidských ras	60
Dědičnost faktorů uplatňujících se v etiologii a patogenezi hypertenze	60
Genetické markery	61
7. Centrální hemodynamika u hypertenze (J. Widimský, R. Jandová)	64
8. Periferní hemodynamika u hypertenze (I. Přerovský, L. Romanovská, K. Roztočil)	74
Rezistenční cévy	74
Kapacitní cévy	76
Mikrocirkulace	79
9. Definice hypertenze a klinický obraz (J. Widimský, B. Holcová)	83
Klasifikace hypertenze dle etiologie	85
Výskyt sekundární hypertenze	85
Nefroskleróza	92
Aterosklerotické komplikace hypertenze	93
Hypertenzní cévní změny	93
Oční změny při hypertenzi	93
Hypertenze a komplikace infarktu myokardu	95
Aterosklerotické aneurysma aorty	95
Diskujícím aneurysma aorty	96
10. Měření krevního tlaku (J. Widimský)	99

11. Mozkové cévní komplikace hypertenze (H. Riegrová)	103
Epidemiologie cévních onemocnění mozku	103
Mechanismy vzniku mozkového poškození při hypertenzi a hypertenzních krizích	104
Hypertenzi encefalopatie	106
Mozkové intracerebrální krvácení	107
Transientní ischemické ataky	108
Mozkový infarkt	109
Subarachnoidální krvácení	110
12. Hypertonické srdce (P. Niederle)	114
Metody určování zbytnění a funkce levé komory u hypertenze	115
Srdce u dětí a dospívajících se zvýšeným krevním tlakem	116
Srdce u hraniční hypertenze	116
Hypertrofie srdeční u esenciální hypertenze	118
Reverzibilita zbytnění myokardu	121
13. Sekundární renální parenchymatózní hypertenze (J. Stříbrná)	126
Hypertenze při oboustranném renálním parenchymatózním onemocnění	127
Infarkt ledvin	130
Jednostranná renální parenchymatózní onemocnění	130
Vliv systémové hypertenze na morfologické a funkční změny v ledvinách	132
Maligní hypertenze	132
Hypertenze při chronickém dialyzačním programu	133
14. Renovaskulární hypertenze (J. Stříbrná, J. Widimský)	136
Patogeneze	137
Klinický obraz	138
Laboratorní nálezy	138
Léčba	142
15. Koarktace aorty (J. Widimský)	149
16. Endokrinně podmíněné hypertenze	152
A. Feochromocytom (K. Horký, I. Balažovjech, J. Widimský)	152
Klinický obraz	152
Farmakologické testy	156
Biochemická diagnostika	156
Léčba	160
B. Hypertenze při hyperfunkci kůry nadledvin (K. Horký)	163
Primární hyperaldosteronismus	163
Hypertenzi formy vrozeného adrenogenitálního syndromu	167
Cushingův syndrom	168
C. Primární reninismus (K. Horký)	169
D. Hypertenze provázející další endokrinopatie (K. Horký)	169
17. Hypertenze vyvolané léky (K. Horký)	172
18. Léčba hypertenze (J. Widimský, O. Horák)	177
Léčba mírné hypertenze	179
Nefarmakologická léčba mírné hypertenze	182
Lázeňské léčení	186
Podmínky úspěšné léčby	186
19. Přehled antihypertenzních látek (J. Widimský, N. Fetkovská)	190
20. Diuretika v léčení hypertenze (R. Džurík, V. Džuríková)	194
Thiazidy	194
Furosemid	196
Diuretika „bez diuretického účinku“	197
Kyselina etakrynová	198
Kalium šetřící diuretika	198
Antihypertenzní účinek diuretik	200
Jiné účinky diuretik	202

Klinické indikace	203
21. Látky blokuující adrenergní beta-receptory (<i>J. Widimský, O. Horák, O. Uhlř</i>)	206
Kardioselektivita	206
Betablokátory s vlastní sympatiko-mimetickou aktivitou (ISA)	207
Betablokátory v léčbě hypertenze	208
Kombinace alfa a beta adrenergní blokády	211
22. Látky ovlivňující alfa-adrenergní receptory (<i>N. Feřkovská, O. Horák, O. Uhlř, J. Widimský</i>)	214
Rauwolfiové alkaloidy	214
Centrální alfa-adrenergní agonisté	215
Neselektivní alfa-adrenergní antagonisté	220
Selektivní alfa ₁ - adrenergní antagonisté	221
Látky s kombinovaným centrálním agonistickým a periferním antagonistickým účinkem	223
Ganglioplegika	224
23. Přímé vazodilatační látky (<i>J. Widimský, O. Uhlř</i>)	227
Hydralaziny	227
Další přímé vazodilatační látky	230
24. Nepřímé vazodilatační látky (<i>J. Widimský</i>)	236
Antagonisté kalcia	236
25. Látky selektivně zasahující do renin-angiotensinového systému (<i>N. Feřkovská, J. Widimský</i>)	243
26. Antagonisté serotoninergních receptorů (<i>N. Feřkovská</i>)	249
27. Závěry léčby (<i>J. Widimský, N. Feřkovská</i>)	252
28. Maligní hypertenze (<i>J. Widimský</i>)	255
29. Léčení hypertenzní krize (<i>J. Widimský</i>)	258
30. Rizika léčby: hypokalémie, ovlivnění lipidů a glycidů (<i>J. Widimský</i>)	261
31. Hypertenze u starších osob (<i>J. Widimský</i>)	268
32. Juvenilní hypertenze (<i>J. Widimský</i>)	272
33. Hypertenze u těhotných (<i>J. Widimský, O. Uhlř</i>)	277
Regulace oběhu u těhotných	277
Klasifikace hypertenze v těhotenství	277
Klinický obraz	278
Léčba	279
34. Stav léčby hypertenze v populaci (<i>J. Widimský</i>)	283
35. Prevence hypertenze (<i>J. Widimský</i>)	290
36. Rejstřík	292